

KARDOSKÚTI HÍRMONDÓ

KARDOSKÚT KÖZSÉG INGYENES KÖZÉLETI IDŐSZAKI LAPJA

Ön most egy egészen különleges kiadványt tart a kezében: a Kardoskúti Hírmondó egy olyan számát, amelynek szinte minden cikkét vendégszerzők írták. Újságírók, újságírójelöltek és az újságírás iránt érdeklődők: kivétel nélkül olyanok, akiknek a lelkesedése és a hozzáállása megfelel a legprofibb tollforgatókének. Sőt!

A Magyar Újságírók Országos Szövetségének Helyi Lapok Szakosztálya és a Média Provincia Kulturális Egyesület – Kardoskút Község Önkormányzata és az E.ON Földgáz Storage Zrt. támogatásával, a Bálint György Újságíró Akadémia szakmai egyetértésével és a kardoskútiak nagyszerű vendégszerzetével – azért szervezte meg ezt a településmarketing és média témájú képzést, hogy hozzájáruljon a települési önkormányzatok, a közművelődési intézmények, a civil szervezetek kommunikációs tevékenységének, valamint a helyi lapok, a települési honlapok, a helyi tévék és rádiók sajtószakmai munkájának erősítéséhez. Meggyőződésünk, hogy a sikeres kommunikáció a helyi nyilvánosság, a társadalmi párbeszéd javításához és a helyi közösségek erősítéséhez is elengedhetetlen. Bízunk abban, hogy a megtanultakat hasznosítva egyre több jó színvonalú helyi kiadvány, internetes portál vagy éppen közösségi blog indul el a jövőben, s ad tájékoztatást e településeken élők számára!

A képzésben részt vevők – nyolc megye településeiről huszonhároman – az újságkészítés elméleti tudnivalóinak elsajátításán túl a gyakorlatban is kipróbálhatták magukat: az ő munkájukat dicséri ez a kiadvány. Fogadják és forgassák! Ön is olyan szeretettel, mint amilyen lelkesedéssel a programban részt vevők összeállították!

Gönczi Mária képzésvezető

A pályázatok előtt mérlegelni kell

Ha a nemzeti park fejlesztéséhez megfelelő szolgáltatásokkal sikerülne kapcsolódni, sokaknak tudnánk megélhetést biztosítani. Ezek a fejlesztések alapozhatják meg igazán Kardoskút és az itt élők jövőjét – véli Ramasz Imre polgármester.

– Noha Kardoskút az ország egyik hátrányos helyzetű régiójában található, a község mégsem tartozik a hátrányos helyzetű települések közé. Ez mennyiben jelent előnyt vagy hátrányt a falunak?

– A településünk – sok más, hasonló méretű kistelepüléssel ellentétben – valóban nem szorul rá arra, hogy ilyen jellegű támogatásokat igényeljen, önerőből tudjuk ugyanis finanszírozni a ránk háruló feladatokat. Sok

mindenre lehetőséget teremt a MOL és az E.ON jelenléte, és természetesen bizonyos előnyöket is jelent a többi településsel szemben. Ugyanakkor ennek a helyzetnek vannak hátrányai is: nagyon sok pályázati lehetőségből maradunk ki, ugyanis az elérhető pályázatok elsősorban a kiemelten hátrányos helyzetű településeknek szólnak, keretösszegük pedig a korábbi évek-

hez képest lényegesen kisebb nagyságrendet képvisel.

– A pályázatokhoz nagyon sok esetben jelentős önerő szükséges, amelynek az előteremtése általában komoly gondot okoz egy-egy kistelepülésnek.

– Az önerő számunkra szerencsére még soha nem jelentett akadályt. A költségvetés készítése során mindig gondolunk arra, hogy ha adódik egy jó pályázati lehetőség, legyen rá elkülönített összeg. A településközpont fejlesztésre beadott pályázatunk előzetes bírálatán már sikeresen túl vagyunk. A művelődési házra ráférne a teljes felújítás, most arra várunk, hogy megjelenjen az ezzel kapcsolatos pályázati kiírás. Évek óta tervezzük egy kerékpárút megépítését Orosháza és Kardoskút

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó:
Rajki Judit

A képzés résztvevői: Adorjáné Fehér Éva Isaszeg (Pest megye), Antal Zsuzsa Budapest, Bacsó Flóra Debrecen (Hajdú-Bihar megye), Baranyainé Imre Julianna Csorvás (Békés megye), Besenyei Gábor Szentes (Csongrád megye), Bokor Livia Nagyalásony (Veszprém megye), Erdélyi Tünde Csanádapalota (Csongrád megye), Főgel Orsolya Arló (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), Kovács Zsuzsanna Miskolc (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), Lévai Anita Orosháza (Békés megye), Melich Krisztina Csorvás (Békés megye), Nagy Ádám Orosháza (Békés megye), Ötvösné Oláh Szilvia Battonya (Békés megye), Pappné Neller Borbála Kardoskút (Békés megye), Rajki Judit Kardoskút (Békés megye), Rávai Kitti Kiskunmajsa (Bács-Kiskun megye), Schwarczkopf Anita Halimba (Veszprém megye), Sörösné Kolonics Erzsébet Nagyalásony (Veszprém megye), Varga Pál Kardoskút (Békés megye), Vargyas Viktória Anna Tótkomlós (Békés megye), Verasztó József Kardoskút (Békés megye), Vigh György Budapest
Szakmai vezető: Gönczi Mária

Felelős szerkesztő: Nagy Gábor Miklós • Szerkesztők: Pappné Neller Borbála, Varga Pál
Tördelőszerkesztő: dr. Petróczi Gáborné Barna Ildikó • Nyomdai kivitelezés: Nagy László nyomdamester
Kardoskúti Hírmondó – Kardoskút Község ingyenes közéleti időszaki lapja
Lapalapító: Kardoskút Község Önkormányzatának Képviselő-testülete • ISSN 2062-2562

A Földet unokáinktól kaptuk kölcsön

A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön – ezzel a szemlélettel él egy hivatásos vadász – meséli Lengyel György, az Orosháza–Kardoskút Széchenyi Zsigmond Vadásztársaság tagja. Az 51 tagú társaság 35 éve alakult, 15 ezer 600 hektáron folytat vadgazdálkodást, és három hivatásos vadászt alkalmaz.

A vadásztársaság intenzíven művelt, sík mezőgazdasági területen gazdálkodik. A legnagyobb vad, s egyben a legnagyobb kincs errefelé az őz, mintegy 800 él itt belőle. Trófeája – az élőhelyi adottságoknak és a megfelelő vadgazdálkodásnak köszönhetően – európai viszonylatban is kiemelkedő. A tájra jellemző az apróvad is, amelyek közül a mezei nyúl, a fácán és a vízi vadfajok vadászhatók. A jól gondozott vadászterületnek nemcsak

visszajáró hazai, hanem külföldi vendégei is vannak. A vadászmeister kiemelte, hogy a régóta működő vadásztársaság jelenleg elegendő területtel rendelkezik a vadgazdálkodás fenntartásához, ám mindez veszélybe kerülhet, ha tovább aprózódik a vadászterület. Ez pedig a régió turizmusának csökkenésével is járna.

Hivatásos vadászként Lengyel György felelős a terület egy bizonyos részéért. Meggyőződése a fővadásznak, hogy a faunát és a flórát olyan állapotban kell majd továbbadnia a jövő nemzedékének, amilyenben valamilyen rábízták. Lengyel György számára persze nemcsak a természet és az állatok szeretete, védelme a fontos, hanem a község, Kardoskút jövőjét is a szíven viseli.

*Adorjánné Fehér Éva
Fotó: Magánarchívum*

Ahonnán még a hegyek is láthatók

Legutóbb 2009-ben száradt ki teljesen a kardoskúti Fehértó, azonban a közelmúltbeli esős napok ellenére is néhány hét múlva ismét száraz lábbal lehetne átkelni rajta – tudtuk meg a Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatóságának kardoskúti tájegységvezetőjétől. Kotymán László elmondta, hogy jelenleg is több ezer dankasirály, bibic, kék- és vörös vércse látható itt, de a ritkaságnak számító parlagi és réti sast, valamint pusztai ölyvet is megfigyelhet a türelmes látogató.

A legnagyobb látványosság kétségkívül a tavaszi és őszi daruvonulás a Fehértávon. Ilyenkor több ezer példány látható a finnek által a mérete miatt „embermadárnak” nevezett szárnyasból. A következő daruvonu-

lás majd októberben kezdődik és decemberig tart. A madarak Finnországból indulnak, és akár napi 900 kilométert is megtéve, a Baltikum és a Hortobágy érintésével pihennek meg itt pár napig. Innen azután továbbrepülnek egészen Észak-Afrikáig, ahonnan aztán március–április táján térnek majd vissza.

Kardoskúton évről évre megrendezik a Fehértó Napját, idén szeptember 17-én már a tizenkettediket. Persze nem csak az ünnepi program miatt érdemes kilátogatni a pusztára: aki szeret korán kelni és szerencséje is van, az akár a 150 kilométerre lévő hegyeket is láthatja hajnaltájt a Fehértó kilátójából.

*Besenyei Gábor
Fotó: Rajki Judit*

500 millió öt év alatt

A jövő évi közgyűlésen már azzal büszkélkedhetnek majd a Kardoskúti Agrár Zrt.-nél, hogy 2007 óta mintegy 500 millió forintot költöttek fejlesztésére – mondta Csete Zoltán, a társaság elnök-igazgatója, aki négy éve tölti be ezt a posztot.

Az elmúlt években két nagyobb beruházásuk is volt. 2007-ben komplex hígtrágyakezelő egység építésére nyertek támogatást, s a 150 millió forintos költség kétharmadát fedezte az EU-forrás. A nyertes pályázatban vállalták, hogy legalább öt évig folytatják itt a sertéstartást. Ha nem vállalták volna a beruházást, akkor nem feleltek volna meg a környezetvédelmi előírásoknak, s így húsz ember megélhetése került volna veszélybe.

A napokban készült el a Kardoskúti Agrár Zrt. új tisztító- és szárítóüzeme. A csaknem 150 milliós beruházás eredményeként a 40 éves, földgázüzemű szárító helyett immár egy korszerű, jobb hatásfokú, cseppfolyós gázzal üzemelő szárítót használhatnak. A beruházással jelentős energiamegtakarítást érnek el.

Besenyei Gábor

A pályázatok előtt mérlegelni kell

(Folytatás az 1. oldalról)

között, és természetesen élni szeretnénk egyéb pályázati lehetőségekkel is. Egy-egy pályázat benyújtása persze komoly mérlegelés eredménye: figyelniük kell arra is, hogy ha megvalósítunk egy-egy fejlesztést, annak lehetnek a jövőben fenntartási költségei is.

– Az önkormányzati törvény tervezett módosítása milyen változásokat hozhat Kardoskút életében?

– Mindabból, amit eddig a törvényt módosításról hallani lehetett, úgy gondolom, hogy a település lakóinak ezáltal nem egyszerűbb és gyorsabb lenne az ügyintézés, hiszen amit eddig helyben el tudtak intézni a polgáraink, azért ezután be kellene menniük Orosházára.

– A település gazdálkodásában meghatározó a helyi iparüzésiadó-bevétel. Ezt érintik-e valamiképpen a törvényváltozások?

– Úgy tudni, hogy a helyi adók, így az iparüzési adó is megmarad, bár kétségtelenül vannak olyan elképzelések, hogy egy részét elvonják. Bizonyos szinten persze ma is ez történik, a települések adóerő-képességének alapján a magasabb helyiadó-bevételű települések bevételeiből olyan önkormányzatokat támogatnak, amelyek forráskiegyezésre szorulnak. Ezzel az elvvel természetesen egyetértek és elfogadom, de azt nem, hogy az iparüzési adó megmaradó részét is elvonják. Az önkormányzati szövetségek döntő többsége is ezen az állásponton van.

– Mely területek jelentik Kardoskút számára a fejlődés lehetőségét?

– A turisztika fejlesztése kétségtelenül az egyik ilyen terület, ám ez nem csak rajtunk múlik. A Körös–Maros Nemzeti Park idegenforgalmi kínálatának is bővülnie kellene ahhoz, hogy igazi látványosság és turisztikai célpont legyen. A térségben sok olyan látványos van, amelyek láncolatába beleilleszhető lenne Kardoskút is: Orosháza mellett ott van Gyopárosfürdő, Tótkomlóson a múzeumok és a tájházak, Mezőhegyesen a ménesbirtok, de könnyen elérhető innen Gyula is. Össze

kell fogni ezeket a látnivalókat és együtt ajánlani. Az idegenforgalom fejlesztéséhez elengedhetetlen az is, hogy legyen megfelelő infrastruktúra a messzi földről ide érkező turisták fogadásához. Ha a nemzeti park fejlesztéséhez megfelelő szolgáltatásokkal sikerülne kapcsolódnunk, sokaknak tudnánk megjelölni ezeket a fejlesztéseket. Ezek a fejlesztések alapozhatják meg igazán Kardoskút és az itt élők jövőjét.

Sörösne Kolonics Erzsébet
Fotók: Vigh György, Varga Pál

Embertől emberig

Hozzátenni. Elvenni. Szétbontani. Összerakni. Befejezni. Újrakezdeni.

Mindennap ezt tesszük. Azzal az egyetlen különbséggel, hogy most egy rég elfeledett hozzávalóval dolgozunk. Kézbe vesszük, leporoljuk, és bízunk benne, hogy újra működni fog.

És az összefogás, úgy néz ki, olyan, mint a biciklizés: nem lehet elfelejteni. Egy csapat idegen érkezett Kardoskútra, nagyvárosokból és az ország legeldugottabb szegleteiből. A helyi média szerepéről szóló képzésen vettek részt, amely során megtanulták, hogy annak a célja az objektív és hiteles tájékoztatás. Majd ahogy teltek a napok, megtanulták egymás nevét, együtt nevettek és bosszankodtak, együtt rőt-ták a virágos, tiszta utcákat. Megismerkedtek a helyiekkel, megtudták, kitől lehet beszerezni a legfinomabb házi bodzapálinkát, és az is kiderült, hogy Kardoskúton tökéletesen lehetetlen éhen maradni. És akkor megértették, hogy az újságírás több, mint tudósítás.

Az írás teremtő kötelék, híd az emberek között. A hír mindenkié, a helyi események ismerete az otthonosság érzését teremti meg. A helyi média szerepe – a tudósításokon túl – a közösség összetartása és megerősítése. Mert az alulról építkező, erős helyi közösségek teremtik újra az értékörzést, stabil társadalmat.

Bacsó Flóra

A világ közepe

Az egyszeri ember hibáját követi el az, aki a Békés megyei, 900 lelket számláló Kardoskút települést a világ végének nevezi. Az egykor Pusztaközpont néven nyilvántartott falu őrzi – 2008 óta hivatalosan is – Magyarország egyik természeti csodáját. A Fehértó az évek ebben a szakában kiszáradófélben lévő terület, ám minden ősszel madarak ezrei gyűlnek itt össze, hogy búcsút intve a végtelennek tűnő, ősi füves mezőknek elinduljanak délre. A megmaradni akarás szellője simogatja itt a pusztai fűszálait éppen olyan törődéssel, ahogyan a településen élők vigyázzák a kicsiny Kardoskút létezését, hatalmas világuk közepét.

Erdélyi Tünde

A recept: hűség, kitartás és szeretet

Kevesen ismerünk olyan családot, ahol a tagok ugyanazt a mesterséget űzik, de olyat végképp nem, ahol mind a négyen vőfélyek. Barna László, a felesége, Magdi, valamint fiaik, Szilárd és Laci is évtizedek óta gyakorolják választott hivatásukat. Munkájuk két alappillére az emberi kapcsolatokat és a hagyományörzést tartják.

A házban számtalan fénykép és tárgy őrzi az emlékeket. A legvidámabb az a díszpárna, amely piros betűkkel hirdeti: „Mindenkinek azt ajánlom, szerelemnél jobb az álm”. László és Magdi teljes vőfélyi pompában fogadnak, mezőkövesdi hímzéses és szűrrátétes mellényben. Gyakorlott interjúalanyok, így szívesen és büszkén mesélnek magukról. 39 éve házaspár, mindketten nyugdíjasok.

Lászlót 34 évvel ezelőtt kérték fel először egy lakodalom lebonyolítására, majd ahogy híre ment a jól végzett munkának, sorra jöttek a felkérések. Magdi asszony 21 éve „szállt be az iparba”, miután férje mellett sofőrként kitanulta a mesterség minden csínját-bínját. A fiukat hét éves koruk óta „szoktatták” a lagzikhoz: eleinte csak egy-két beköszönőt versikét kellett elmondaniuk, majd ahogy cseperedtek, fokozatosan egyre több feladatot bíztak rájuk. 15 éves korukra pedig már képesek voltak egyedül levezényelni egy lakodalmat. Ma már mindketten máshol élnek. László 1989-ben országos vőfélyversenyt nyert, azóta is több rangos megméretésen ért el kimagasló eredményt.

– Mi alapján választanak négyük közül? Mit szólnak a női vőfélyhez? – fordulok Magdi asszonyhoz.

– Nincs közöttünk versengés, a „megrendelő” kiválasztja a saját ízlésüknek megfelelőt. Volt, aki eleinte csodálkozott rajta, hogy egy nő is lehet vőfély, de a lagzi végére min-

denki megnyugodott. Sőt olyan is van, aki kifejezetten engem szokott felkérni – meséli mosolyogva.

Hogy vajon mások-e a vőfély feladatai a mai lagzikban, mint régen? A vőfély házaspár szerint a házasulandók ma már választhatnak vőfély és ceremóniamester között, ahhoz mérten, hogy hagyományos vagy inkább modernebb lagzit szeretnének.

– Laci fiunk például lagziguru, saját honlapján sokféle megoldást kínál a házasulandóknak. A mi célunk inkább a hagyományörzés, amelyre az utóbbi időben sajnos egyre kevesebb az igény, de mi azért kitartóak vagyunk – meséli.

A vőfély az esküvő és a lakodalom zavartalan lebonyolításáért, valamint a jó hangulatért felelős. Egy jó vőfélynek ezért mindig igazodnia kell a körülményekhez, például itt, Békés megyében a különböző kultúrákhoz és gasztronómiai szokásokhoz, hiszen laknak itt szlovákok, szerbek és cigányok is. Ismer-

ni kell a családi viszonyokat, mert ha a családtagok között ellentét feszül, azt konfliktus esetén a vőfélynek tudnia kell kezelni – ahogyan erre volt is már példa Lászlóék praxisában. Éppen ezért mindig előre egyeztetik a forgatókönyvet a jegyesspárral és az örömszülőkkel, és ehhez mérten alakítják a vőfélyverseket is. Voltak persze cifra eseteik is, de mindig sikerült kihozniuk a legtöbbet az adott helyzetből.

– Az első vőfélyverseket id. Geiszt József bácsitól és a nagyapámtól tanultam, majd idővel mi is alakítottunk rajtuk az adott helyzetnek megfelelően – meséli László. Laci fiuk írt egy, az egész családot bemutató verset, amely önmagáért beszél.

Útravalóként még elmondják, hogy nyolcszáz lagzi lebonyolítása után a jó házasság titkát három szóba bele lehet sűríteni: hűség, kitartás és szeretet.

Kedves ifjú házaspár, íme a recept!

Bacsó Flóra

Fotó: Rajki Judit

A kardoskúti tagiskola nyolc végzőse búcsúzott június 19-én szeretett iskolájától. A feldíszített tantermeken végigvonulva köszöntek el nyolc év tanulmányainak helyszínétől, tanáraiktól és egymástól is. Ahogy a ballagók mondták: az együtt töltött évek élményei, emlékei és a barátságok örökre megmaradnak. Verasztó József igazgató az ittmaradó diákok, a tanárok és a kardoskúti felnőttek nevében is Ady Endre szavait idézte a ballagóknak útravalóul – és egyúttal egyfajta elvárásnéppé is – az elkövetkező évekre: „Nem kívánom senkitől, hogy csodás dolgot tegyen, de joggal elvárom mindenkitől, hogy mindig EMBER legyen!”

Varga Pál

Félszavakból is értjük egymást

Kardoskút több szempontból is szerencsés település – mondta Mészáros Erzsébet jegyző, akít a június végi képviselő-testületi ülés után kérdeztünk Kardoskút jelenéről és jövőjéről.

A testületi ülésen a rendőrkapitány évértekelőjében kiemelte, hogy Kardoskút a megye legbiztonságosabb települése, évek óta tendencia, hogy nagyon alacsony a bűncselekmények száma. Ez köszönhető az önkormányzati támogatással működő polgárőrségnek is, akik szorosan együttműködnek a rendőrséggel.

A hivatali munkán túl

– 1992 óta „koptatom” a testületet, már félszavakból is értjük egymást, jól tudunk együtt dolgozni – mondta a jegyző asszony, hozzátéve, hogy a hivatal nemcsak a szűken vett hatáskörét látja el, hanem az itt dolgozók az időseknek és fiataloknak egyaránt segítenek az ügyes-bajos dolgaik elintézésében.

A körzetközpontok kialakításával olyan feladatkörök kerültek el a hivataltól, mint például a gyámhatóság és az építésügy. Amint a készülő önkormányzati törvényből kissejlik, a közigazgatási hatáskörök zöme elkerül innen, és kérdéses az önálló hivatal léte is, mert Kardoskút a kétezer fős lélekszám alatti települések közé tartozik. Valamilyen ügyfélfogadási pont természetesen akkor is működne, társadalmi megbízatású polgármesterrel, akivel a napi munkakapcsolat nem lenne lehetséges, csupán a foga-

dóráján tartózkodna bent. Ebben az esetben a járási központ Orosháza lenne. Más települések vezetői gondolkodnak körjegyzőségben, s a jegyző asszony szerint talán ez lenne a megoldás Kardoskút számára is.

Tervek és remények

Amit már elért a település, hogy tavaly saját erőből korszerűsítették a polgármesteri hivatalt. Részben a sikeres pályázati tevékenységnek is köszönhető, hogy Kardoskúton szilárd burkolatúak az utak.

– Mivel nem vagyunk hátrányos helyzetű település, így az elmúlt időszakban számos pályázati lehetőségek is nagyon beszűkültek számunkra – mondta Mészáros Er-

zsébet, akinek hivatalos információja egyelőre nincs arról, hogy kapnak-e támogatást a Március 15-e tér parkjának a felújítására. Mindemellert Orosházával közösen szeretnének egy kerékpárutat is megépíteni a két település között, ahol területarányosan oszlana meg az önerő is. Annak érdekében, hogy nagyobb esélyük legyen nyerni, a kerékpárbarát település címért is indulnak. Azért van erre nagy szükség, mert sokan járnak nap mint nap Orosházára, az út szélén kerékpározni azonban életveszélyes. Ezáltal a gyakran családi programok helyszínéül is szolgáló Fehértó megközelíthetősége javulna.

Fejlesztésekben gondolkodnak

A polgármesteri hivatalban bíznak abban, hogy megmarad az iparüzési adó, így továbbra is lesz lehetőség a Kardoskút Községért Közalapítvány finanszírozására, amelynek célja a község életében egyébként oly fontos kulturális rendezvények és sporttevékenységek támogatása. Az iparüzési adó emellett azért is fontos, hogy legyen lehetőség többek között a csatornahálózat kiépítésére és a művelődési ház felújítására is. A tervek között szerepel még a református egyházzal közösen az ifjúsági szálló megépítése, ami mind a turisztika, mind pedig a munkahelyteremtés szempontjából fontos, és amit majd bővíteni lehet a falusi vendéglátással is.

Fógel Orsolya – Kovács Zsuzsanna

Fotó: Rajki Judit

Biztonság, munkahely, felelősség

Kardoskút község életét a mai napig meghatározza, hogy az 1960-as években nagy kiterjedésű olaj- és földgázmezőt találtak itt, amely révén a térség szénhidrogénipar egyik magyarországi fellelővára lett. A '70-es évek második felében a lelőhely kiürült, azóta földalatti gáztárolóként hasznosítják a környék kivételes adottságait. A 280 millió köbméter tárolókapacitással rendelkező tároló 2006 óta a német energiaipari óriás, az E.ON tulajdonában áll. A cég kardoskúti jelenléte biztos munkahelyeket jelent a környéken élőknek.

– Kardoskúton 25 embert foglalkoztat a társaság – tudtuk meg Chikán Lászlótól, az

E.ON Földgáz Storage Zrt. gázmérnökétől. A szakember elmondta, hogy a vállalat számára rendkívül fontos a társadalmi szerepvállalás Kardoskút életében, ezért évről évre jelentős mértékben támogatják a helyi intézmények működését anyagi és tárgyi eszközökkel egyaránt.

A kiemelt figyelmet igénylő üzem ellenére a helyiek nyugodtan hajthatják álmora a fejüket esténként, hiszen a társaság számára elsődleges a biztonság.

– Éppen a közelmúltban ünnepeltük meg az ezredik olyan napot, amely munkaidő-kieséssel járó baleset nélkül telt el. A következő célunk az egymillió baleset-

mentes munkaóra – zárta a beszélgetést Chikán László.

Vargyas Viktória – Nagy Ádám

Fotó: Melega Krisztián – OrosCafé

Minőségi váltás az oktatásban

A Táncsics Mihály Közoktatási Intézmény és Tehetség Központ tagintézménye lesz a Kardoskúti Általános Iskola szeptember elsejétől – tudtuk meg az intézmény igazgatójától. Verasztó József szerint az átalakulással nagyobb figyelem jut a tehetséges diákokra.

A változás egyúttal változatlanúságot is hoz az intézmény életében, hiszen részben minden marad a régiben, de profilt is vált az iskola. Az eddigi nyolcosztályos képzés 12 évfolyamosra bővül. A gimnáziumnak – a megyében egyedülként – partneri szerződése van a Szegedi Tudományegyetemmel, így gyakorlóiskolaként működik. Ez pedig lehetőséget ad a tehetséges diákoknak arra, hogy egy intézmény keretében végezzék el tanulmányaikat egészen az egyetemi diploma megszerzéséig.

A változás nemcsak a tanulók, hanem a pedagógusok mindennapi munkájában is minőségi előrelépést jelent, hiszen szakmai társakra, szakmai programokra leltek az itt dolgozók. Mindemellett olyan pályázati lehetőségekhez is jut az intézmény, amivel eddig nem tudott élni, lévén hogy Kardoskút nem tartozik a hátrányos helyzetű települések közé.

– Egy oktatási intézmény egyben megtar-

tó erő is egy település életében, annak presztízsét emeli, hozzájárul a településen élők összetartozásához – véli az igazgató, aki az önkormányzati és oktatási törvény módosításával kapcsolatban kifejtette, hogy amíg a törvényt nem fogadják el, nem lehet előre, hosszú távra tervezni. Ugyanakkor optimisták, hiszen eddig is tudtak alkalmazkodni a változásokhoz.

Bokor Lívia

Fotó: Rajki Judit

A töltött káposzta a kedvenc

A Márta és a Gál család 11 éve közösen nyitotta meg a község egyik legrégebbi vállalkozását, a Fehértó éttermet, amelyet Márta Mihályné Éva és Gál Mártonné Ibolya vezet. A mintegy 80 fő befogadóképességű étterem gördülékeny működése az ikerpár rendkívüli összetartó erejében és családtagjaik támogatásában rejlik.

Az étteremben négy szakácsot és négy konyhalányt foglalkoztatnak, és bár az étterem önkiszolgáló jellegű, mégis a lehető legszívélyesebb fogadtatásban részesül, aki ide betér. Megtapasztalhatták ezt a közelmúltban Kardoskúton megtartott, Településmarketing és média címet viselő tanfo-

lyam résztvevői is. Éva és Ibolya szerint a vendégek egyik kedvence a töltött káposzta, amelyet hagyományos módon, sóval, borsal és paprikával fűszerezve, savanyú káposztából készítenek. Mindemellett csaknem ennyire népszerű fogás itt a tyúkhúsleves, a rántott hús és a csirkepaprikás is. A Fehértó étteremben az átmenőfogalomnak köszönhetően naponta 30–50 vendég fordul meg, de a legfőbb bevételi forrást – a helyi iskola és óvoda rendszeres étkeztetése mellett – az esküvők, a ballagások, az osztálytalálkozók és a születésnap partik jelentik a tulajdonosoknak.

Antal Zsuzsa

Fotó: Vigh György

Két keréken szárnyaló

Kovács Jenő a kardoskúti asztaliteniszcsapat vezetője, de talán kevesen tudják róla, hogy egy másik sportág megszállottja is. Ez pedig az országúti kerékpározás.

Régebben a szabadidejében is legszívesebben pingpongozott volna, de nem volt mindig partnere ehhez, s így került a középpontba nála a kerékpározás. Korábban a gyerekekkel gyakran tekertek, és most, az ötvenedik születésnapjához közeledve ismét visszatért ehhez a hobbihoz – de nem egyedül.

A feleségével elhatározták, hogy a nagyobb túrákat együtt teljesítik, ezért vásároltak egy-egy túrakerékpárt a hozzá szükséges felszerelésekkel és ruhákkal tavaly januárban. Azóta amikor szabadideje engedi, Kovács Jenő a nyeregbe pattan és kedvtelésből leteker akár 150–200 kilométert is.

Kovács Jenő leginkább az interneten keres túraútvonalakat, és hétezer megtett kilométerrel a lábában már jelvénytörzsi túrákra is vállalkozik. Ehhez – megyéktől függően – különböző helyeket kell bejárni, és bélyegzőlenyomatokat kell összegyűjteni. A feleségével júliusban a Tisza-tóhoz, szeptemberben pedig a fővárosba és Vácra kerekednek majd el. Hétfőként pedig közelebbi úti célok – például Mórahalom, Kiskunmajsa – szerepelnek a tervek között.

– A költséges, de egészséges kedvtelésnek megvan a maga szépsége, romantikája is – meséli Kovács Jenő, hozzátéve, hogy útközben a különböző virágok illata, a tarló melege, éjszaka a csend és az állatok neze szinte áthatja az emberi lelket.

Vigh György

Századik születésnapján köszöntötték a napokban Orosházán Szemenyei Ádámot, aki kilenc évig volt az egykori kardoskúti téves munkatársa, és 1971-ben, főagronómusként innen is ment nyugdíjba. Jó egészséget kívánunk Ádám bácsinak! (BIJ)

Fotó: Kecskeméti Krisztina

Nyugdíjba vonult az „örökös dajka”

Nem csak a nagycsoportosok ballagtak el idén nyáron a kardoskúti óvodából: 38 év után elballagott – egészen pontosan nyugdíjba vonult – az intézmény „örökös dajkája”, Gőghné Dán Rozália is. A mindig kedves, mosolygós, nyugodt és türelmes Rozikával ebből az alkalomból beszélgettünk.

A derűs szavakon keresztül is megérezni Rozikának a szakmája iránti elkötelezettségét. Bár nem tudatosan választotta – hiszen a gasztronómia iránti szeretetéből eredően cukrásznak vagy szakácsnak készült –, de látni rajta: nem bánta meg, hogy „a fakanalat gyermekkezekre cserélte”.

Bármit kérhettek tőle

Gőghné Dán Rozália – vagy ahogy sokan ismerik: Rozika – 1973-ban került a kardoskúti óvodába Károlyiné Marika megkeresésére, és itt dolgozott nyugdíjba vonulásáig. Szinte nincs Kardoskúton olyan család, aki-

nek a csemetéjét ne terelgette volna az óvodai évek alatt. Kollegánói szerint nem tudtak a gyerekek olyat kérni tőle, amit meg ne tett volna nekik, gyermekszeretetével pedig helyt állt és jó segítője volt az óvónőknek a mindennapok során.

Hit, remény, szeretet

– A mai lurkók kissé türelmetlenebbek, és nagyobb a mozgásigényük – válaszolja arra a kérdésre, hogy vajon változtak-e a gyerekek a harmincnyelc év alatt, de gyorsan hozzá is teszi: a legfontosabb az, hogy tudni kell őket partnerként kezelni, lehajolni hozzájuk és minden problémájukat meghallgatni. Mindezért ők nagyon hálásak és ragaszkodóak. Úgy véli: ez az a szakma, ahol csak teljes odaadással és egymásra figyelve lehet dolgozni, mindehhez pedig erős hit, remény és szeretet kell.

Rozika meghatódottan mesélte, hogy mennyi köszönettel tartozik munkatársainak, akik életének egyik nehéz periódusá-

ban is mellette voltak, segítették, támogatták. Szinte az óvoda volt a második családja. Szívesen emlékezik vissza a sok közös játékra, kirándulásra, a sportprogramokra és a gazdag udvari életre.

Több időt az unokákkal

Legemlékezetesebb óvodai élményét első éveiből említette, amikor a ma már felnőtt Kincses Béni egy mikulásünnepségen felkiáltott: „FigyeljeteK csak oda: a Mikulás bácsinak ugyan-

olyan a csizmája, mint a Lajos bácsinak!”

Ahogy a jövőbeli terveiről beszél, friss ambíciói egy pályakezdőnek is dicséretére válnának. Természetesen több időt szeretne eltölteni hat unokájával, akik mindig örömmel jönnek hozzá, és szívesen fedezné fel az ország más tájait is. No és persze szívesen olvas, hallgat zenét, hódol a főzés tudományának és írja meg érzéseit egy-egy versben.

Schvarczkopf Anita
Fotó: Rajki Judit

Kell egy hely – és még valami más is

Fontos, hogy legyen egy olyan hely, ahová betérhetnek kikapcsolódni az emberek – vallja Pappné Neller Borbála, aki 2006 óta vezeti a Móra Ferenc Művelődési Házat.

A kardoskútiak igényeihez és az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten Borika igyekszik minél több programot szervezni. Ennek eredményeképpen mára a jógától a kézműves szakkörön át a nyugdíjasklubig több mint tízféle tevékenység közül választhatnak a művelődési háza betérők. Évente több alkalommal kirándulásokat, rendezvényeket, képzéseket, és ha kell, karitatív gyűjtéseket szervez, éjjelente pedig cikkeket ír

a Kardoskúti Hírmondóba és a honlapra – és sosem fárad el. Úgy érzi: neki mindez inkább hivatás, mint munka, Borika hivatás- és emberszeretete pedig önmagában is közösségte-

remtő erő a mintegy kilencszáz lelkes település számára.

Egyik büszkesége a mára már hagyománnyá vált, országos érdeklődésre számot tartó, sőt: a határon is átnyúló nyug-

díjas vers- és prózáíró pályázat, amely ritkaságnak számít az országban. A beérkezett pályaművekből Kardoskút évente antológiát ad ki. Mindemellett legalább ennyire büszke a község nagyrendezvényeire, a Fehértó Napjára és a Falunapra, amelyek évről évre sikereesebbek. A július 16-i, immáron tizenkettedik Falunapon például a megszokott programok mellett idén először már stand-up comedy és motoros bemutató is lesz.

Borika úgy érzi: megtalálta a hangot az emberekkel, és ha a jövőben is bizalmat szavaznak neki, szeretne még sokáig a kardoskútiakért dolgozni.

Ötvösné Oláh Szilvia
Fotó: Rajki Judit

Kardoskúttól Máltáig

Kardoskút egyik büszkeségévé nőheti ki magát az a 21 éves fiú, aki a saját máltai álmát szeretné valóra váltani. Kopanyicza Zoltán szakácstanuló a békéscsabai Zwack János Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Tagiskolában, és ennek, valamint egy pályázatnak köszönhetően utazhatott Máltára egy hónapra, hogy ott tovább tökéletesítse főzőtudományát. A szakácsmesterséggel kezdetben az otthoni konyhában ismerkedett, de ambícióinak köszönhetően már a külföldi konyhában is megállja a helyét.

A háromszintes tengerparti étterem, ahol dolgozott – és amelynek egy szintjét teljes egészében a konyha foglalja el – időssek és fiatalok igényeit egyaránt kiszolgálja. A kardoskúti fiú az étterem egyik szakácsaként számos nemzet jellegzetes ételét készítette már el.

– Nem volt rossz az ízük, de nem fizetnék érte – vélekedett a tenger gyümölcseinak ízvilágáról, a tésztafélék és helyi specialitások azonban gyorsan a kedvenceivé váltak. Szorgalmas és kitartó munkájának eredményeként kiváló értékelést kapott a máltai étteremtől, ahová tanulmányai befejezése után visszavárvák. A lehetőséget ki-

használva Zoltán már előkészítette a jövő évi utazását és lelkesen készül a máltai álom megvalósítására.

Rávai Kitti – Erdélyi Tünde

Fotó: Rajki Judit

Welcome to Kardoskút!

A fejlett világ népei közül anyanyelvén kívül más nyelven az egyik legkevésbé beszélő nemzet a magyar. Minket csak az angolok előznek meg ebben. Csakhogy míg a magyar nyelv csak és kizárólag nálunk hivatalos, addig az angol a világ 58 országában...

Két teljes hetet töltött Kardoskúton egy nyugdíjas ausztrál pár – Nick és Kate – Verasztó Lajos vendégeként június második felében. Ez a két hét pedig nem csak a pihenéssel telt számukra: itt tartózkodásuk ideje alatt ugyanis lehetőséget teremtettek az érdeklődő kardoskúti diákoknak az angol nyelv gyakorlására is. A gyerekek pedig a napok múlásával egyre bátrabban nyilvánultak meg angolul.

Beigazolódtott az, amit régóta sejtettünk, hogy a más anyanyelvi környezetből érkezőkkel beszélgetve – aki egyetlen szót sem tudnak magyarul – sokkal hatékonyabban lehet idegen nyelvet tanulni. Köszönjük a messziről érkezett vendégeknek ezt a lehetőséget!

Verasztó József

KÖRKÉRDÉS – Hogyan telik majd végzőseink nyara?

Ősztől Tótkomlóson tanulok majd a gimnáziumban. Jó volt a félévi eredményem, így sikerült bejutnom. Most néhány tantárgyból rontottam ugyan, de így is megtartottam a négyes átlagomat. Nyáron otthon segíték a szüleimnek, a testvéreimre vigyázok. Szabadidőmben pedig a barátaimmal leszek. Falunapkor erdélyi vendégeinket fogadjuk az otthonunkban.

Arany Bettina

Orosházán, a Harruckernben rendészeti szakon tanulok tovább. Biztosan nehéz lesz az új közösségbe beilleszkedni és az új diáktársaimmal megismerkedni. Nyáron Hajdúszoboszlóra megyek az ifiklubosokkal, és már nagyon várom. Szabadidőmben kívül leszek a levegőn a barátokkal, bmx-eznék is, ha lenne. Falunapkor pedig eljönnek hozzánk az erdélyi barátaink.

Özse Péter

Az orosházi Mezgébe megyek, géplakatos szakra. A beilleszkedés szerintem nehéz lesz, mert új közösség vár rám, és Kardoskúton jóval kisebb létszámú osztályba jártam. Azt még nem tudom, hogy a nyáron mit csinálok majd, de többségében itthon leszünk a családdal. Sokat kerözök, és együtt leszek a barátaimmal. Várom a Falunapot, az mindig jól szokott sikerülni.

Németh Norbert

A Harruckern Közoktatási Intézménybe megyek továbbtanulni Orosházára. Ide az általános iskolai eredményeim alapján vettek fel. A szünetben otthon besegíték apukámnak. Augusztusban az ifisekkel megyek Hajdúszoboszlóra, s lehet, hogy a családdal elutazunk a Balatonra. Ez még nem biztos, igazából nem tudom, hogyan fog alakulni számomra ez a nyár.

Gál Szilárd